
Fra: Jenny Rolness <dyrenes.rost@gmail.com>
Sendt: 16. mai 2019 14:56
Emne: Tidlig jaktstart og skadefelling av grågås

Til
kommuner, v/viltansvarlig, rådmann, ordfører
fylkeskommuner
fylkesmenn, v/miljøvernavdelinga
Miljødirektoratet
Norsk institutt for naturforskning

Tidlig jaktstart og skadefelling av grågås

Det er bekymringsfullt å registrere omfanget av skadefelling av grågås mange steder, samtidig som stadig flere kommuner innfører tidlig jaktstart.

Tidlig jaktstart i tillegg til utstrakt skadefelling om våren er i strid med Miljødirektoratets retningslinjer, som sier: «En forutsetning for å forskriftsfeste tidligere jaktstart er at det ikke drives utstrakt skadefelling av grågås på våren.»

Vi oppfordrer i stedet til å velge forebyggende tiltak og skremmetiltak.

Søgne kommune har med økonomisk støtte fra fylkeskommunen gått til innkjøp av laser, som lenge har vært brukt for å skremme fugler på lufthavner. Resultatet så langt er oppløftende. http://www.n247.no/?nyhet=9549&tittel=Bruker_laserkanon_mot_gjess

Flere gårdbrukere har prøvd ut laser mot grågås i vår. Liss Cathrine Holme Stokker i Råde, tlf. 976 80 758, har tilbudt seg å være referanse for de som ønsker å høre mer om hvordan laser fungerer. Hun skriver:

"Hos meg holder gjessene seg på naturreservatet. Jeg må jage dem innimellom. Noen dager flere ganger, andre dager er de kun på reservatet. Andre fugler som vibe og tjeld har hatt reder på jordet nå i våres. De har ikke vært siktet på - kun gås. Etter mitt skjønn er det nå i dag det antall gås som normalt er her på denne tiden av våren. Ved bruk av laser gjør de minimalt med skade på dyrket mark, men beiter mer på reservatet. Jeg har svært god erfaring med laseren. Den jager ikke stedbunden gås, annet fugleliv opprettholdes og jeg har redusert skadene på dyrket mark."

I kombinasjon med friområder, og med forutsetning om at laser ikke brukes på en negativ måte for fuglelivet, kan det være et godt hjelpemiddel til å redusere eller eliminere skadeproblemet, samtidig som ynglefredningen ivaretas.

Vi er svært skeptiske til at jakta i mange kommuner fremskyndes til 26. juli. Det kan føre til at grågåsa fremskynder høsttrekket ytterligere for å tilpasse seg den nye jakttida.

På Lista fuglestasjon ble det registrert at gjennomsnittlig trekktopp under første halvdel av 90-tallet, da jakttida startet 21. august, låg på ca. 29. august. Gjennomsnittet fra 1997, da jakttida ble fremflyttet til 10. august, låg på ca. 14. august.

<https://www.listafuglestasjon.no/default.asp?pxside=news&pxnewsid=350>

Forsker Arne Follestad ved Norsk institutt for naturforskning (NINA) sier dette om det endra hekkemønsteret: "Klimaendringer kan være en del av bildet, men dette er også en endring av adferd som kan skyldes at gåsa skremmes sørover ganske tidlig på grunn av jakt. Man kan se for seg at de som kommer seg tidlig sørover også er de som er i stand til å komme tidlig nordover igjen neste vår."

<https://www.banett.no/nyheter/article10256859.ece>

Det er også dyreetisk betenkelig å starte jakta 26. juli. Tidlig jaktstart kan jage fuglene på trekk før alle ungene er fullt flygedyktige og før de voksne fuglenes vingefjær er fullt utviklet etter mytingen og fuglene er i kondisjon til å klare trekket. Grågåsa myter i juni/juli, og er i 3-4 uker ikke i stand til å fly. (Vi går ut fra at ingen tillatelser til skadefelling blir gitt i denne perioden.) I løpet av denne tiden viser undersøkelser at mytende gjess i Vega taper ca. 1 kg i vekt (25 %). Mye av dette må de ta igjen før de kan trekke sørover.

<https://www.njff.no/fylkeslag/rogaland/PublishingImages/Lists/Nyheter/NewForm/Gr%C3%A5g%C3%A5s%20forvaltning%20dag%201%20Arne%20Follestad.pdf>

Dersom det i tillegg til tidlig jaktstart pågår eggssanking, med fjerning av samtlige egg slik noen praktiserer, og gåsa må legge nye egg, er det risiko for at ungene ikke rekker å bli flygedyktige før tidligjakta starter og flokkene trekker.

Mye av skadefellingen som foregår er ikke i tråd med forskriften.

En rapport av Arne Follestad ved NINA om skadefelling av grågås, viser utstrakt skadefelling i enkelte kommuner. I to kommuner i Møre og Romsdal ble det fra 2008 til 2018 felt over 4600 grågås på skadefelling, med stor effekt på bestand og utbredelse. Skadefellingsforskriften åpner ikke for skadefelling som bestandsregulerende tiltak. I en kommune i Rogaland ble det skutt 59 gjess på skadefelling våren 2018. 95 % av gjessene var eldre potensielle hekkfugler. Skadefellingen kan ha tatt ut fugler i 50 par.

<https://www.njff.no/fylkeslag/JFS/Smviltseminar%20foredrag/Effekt%20av%20bestandsregulerende%20skadefelling%20av%20gr%C3%A5g%C3%A5s%20-%20Arne%20Follestad,%20NINA.pdf>

Det anses å være svært vanskelig å skille mellom ungfugl og voksen fugl av grågås på avstand.

Skadefelling av gås som beiter på grøntområder til boliger og fritidseiendommer ved sjøen er ikke i tråd med forskriften. Fugleekskrementer på gressplen kan ikke vurderes å være skade av vesentlig økonomisk betydning eller å inneha viktige samfunnsinteresser. Når man bosetter seg ved sjøen bør det være aksept for det naturlige fuglelivet som følger med.

Vi oppfordrer kommunene til å holde på den gjeldende jakttida og avstå fra skadefelling, med henvisning til naturmangfoldloven - slik det er gledelig å se at enkelte kommuner gjør. Målet bør ikke være å redusere grågåsbestanden, men å redusere skadeomfanget. Dette ser det ut til å være mulig å oppnå ved bruk av laser i kombinasjon med etablering av frimråder, gjerding

mot sjøen og andre forebyggende tiltak. Samtidig bør det være aksept for at grågåsa hører til i vår fauna, og en viss skade bør påregnes og tolereres.

Vi bør lære oss å leve med det naturlige dyrelivet og tilpasse oss naturen, i stedet for å kreve at naturen skal tilpasses våre interesser. Tap av arts mangfold regnes som en global krise på linje med klimakrisen, og en FN-rapport viser at en million arter trues av utryddelse. Vi har mistet 30 prosent av sjøfuglene på fastlandet de siste 10 årene, og 16 av 28 marine sjøfuglarter er på Norsk rødliste. Det bør ikke være et mål å drive enda flere arter til tilbakegang. Fredelig sameksistens med grågåsa er mulig, hvis bare viljen er til stede.

Vennlig hilsen

Jenny Rolness

Dyrenes Rett

<https://dyrenesrett.com/>